

SURINAAMSCHIE COURANT.

NIEUWSTIJDINGEN.

EXTRACTEN uit de NIEUWE AMSTERDAMSCHIE COURANT van den 28sten October.

Uit FRANKFORT, dd. 23 October meldt men: De proclamatie door de Zwitsersche bondsvergadering bij het einde harer zitting afgekondigd, luidt aldus:

Bondgenooten! Toen voor nagenoeg tien weken de bekende voorvallen in de kantons Schwyz en Basel de ernstige en krachtvolle tusschenkomst van het bondgenootschap vorderde, nam de landdag zoedanige maatregelen, als hem geschikt voorkwamen om de rust en wettige orde in die streken weder te herstellen, en het dreigend gevaar van het gansche Vaderland af te wenden. De landdag vertrouwdt desdys op U, Bondgenooten! Bij herhaling vermaande hij U zijne pogingen niet over te onderstellen. Gij hebt aan die stem gehoor gegeven. Zoo vele duizenden verlieten bij de eerste oproeping hante vreedzame woningen en schieden te wapen. Onze pogingen zijn met den besten uitslag bekroond. Aan hinnen volgen ongelukkigen toestand ontrukt, genieten thans de kantons Schwyz en Basel de wettige orde, die hun weldra de zegeningen des vredes, waarvan zij zoo lang beroofd waren, weder zal doen genieten. De bekende, en met het bondgenootschap strijdige vereeniging van Santen is ontbonden. Alle de leden van het Zwitsersche bondgenootschap zijn thans op nieuw bij den landdag vertegenwoordigd. De Zwitsersche Natie heeft binnen en buiten die kracht ontwikkeld, welke de handhaving harer vrijheid en onafhankelijkheid waarborgt. Dit is, Bondgenooten! het gevolg uwer pogingen. De ware vaderlandsche zin, die gij bij deze gelegenheid hebt aan den dag gelegd, heeft tot deze gelukkige verandering aanleiding gegeven, en het vaderland voorgroote onheilen bewaard. De afgevaardigden der onderscheidene bondskanten, achten het in het oogenblik, waarin zij scheiden zullen, hinnen pligt, U, Bondgenooten in naam des vaderlands daarvoor te danken. Vooral behoort U die dank, wakkeren knijpsleden! Gij hebt U de grootste aanspraak op erkentenis over medeburgers verworven. De bereidwilligheid waarmee gij aan de oproeping voldeed, de krijgsmacht, die gij in acht namt, de bedaarde ernst die U onderscheidde, hebben bewezen, dat gij bondgenootschappelijke knijpsleden waart, uwer alkomst waardig en verdienende dat het vaderland, bij elk gevaar, op uwen moed, op uwen arm met het meeste vertrouwen rekent. Bondgenooten, laat ons hopen, dat ons dierbaar vaderland, onder Gods almachtige bescherming, een steeds duurzamer en onbekommerd geluk zal genieten. Uwe regeringen zullen steeds pogen elk gevaar van U af te wenden, U naar buiten de behoorlijke achting te verzekeren, de algemeene welvaart van binnen te bevorderen, en de kracht van het gansche bondgenootschap tot verdediging van het algemeen te doen strekken. Geef aan Uwe regeringen uw vertrouwen! Dat eendragt u verbindt even als in vorige dagen onzer vadersen! eerbiedigt wederkeerig Uwe regten, en hebt eerbied voor de wetten! Zonder goede orde bestaat er geene vrijheid, en zonder vrijheid is er geen geluk voor het Zwitsersche volk denkbaar! Gods zegen ruste op ons en op het dierbaar vaderland!

Gegeven te Zurich, den 15 wijnmaand 1857.

— De afgevaardigden van Neuenberg uit Berlijn terug gekomen zijnde heeft de staatsraad van dit kanton het antwoord des Konings bij proclamatie openbaar gemaakt.

— Van Geneve meldt men, dat aldaar bij voortdurend een aantal Italiaansche vluchtelingen gene schuilplaats zochten, doch dat het bestuur voorzigtig had geoordeeld, deze vreemdelingen voor een gedeelte naar elders te verwijzen.

De ENGELSCHIE Dagbladen van den 23 October, deelen de volgende tijdingen mede uit Lissabon, dd. 12 October:

Brieven uit die stad gewagen van eenen aanval, door Don Pedro tegen het leger van Don Miguel bewerkstelligd. Hij heeft hetzelfde den 10^{den} op drie punten aangegrepen, en na vijf uren hardnekkig vechten, is de vijand genoodzaakt geweest langs den weg van Luniver op te trekken, na 9 stukken geschut te hebben verloren. De Generaal Saldanha heeft den regter- en de Hertog van Terceira den linker vleugel aangevallen. Don Miguel heeft van het paleis van Luniver de vlugt genomen en zijne ekwipagen in den steek gelaten. Don Pedro heeft onverwijld van dat paleis bezit genomen, en des anderen daags heeft hij Don Miguel vervolgd en andermaal bij Louris geslagen. De Admiraal Napier heeft met 116 man dit gevecht bijgewoond. Don Miguel is genoodzaakt geweest langs den weg van Santarem te retireeren. Het verlies zijner armee wordt op 3000 man, en dat van Don Pedro's leger op 500 a 600 man geschat. Er zijn vele Miguelistische krijgsgevangen gemaakt en vele overloopers aangenomen. Don Miguel heeft op zijnen aflegt zijne gewonde manschappen achter gelaten. Alle de ommelanden van Lissabon tot aan Peniche zijn thans geheel vrij. Er werd een nieuw en beslissend gevecht verwacht, als op den 12^{den}, zijnde Don Pedro's verjaardag, te zullen plaats grijpen.

Extracten uit de FRANSCHIE Dagbladen tot en met 24 October.

Het Journal de Paris berigt, naar aanleiding van eenen brief uit Bayonne, dat de Koningin van Spanje stellig Donna Maria erkend en alle betrekking met Don Miguel afgebroken had.

— In het Journal de Paris leest men: Een partikuliere brief uit Bayonne meldt het in die stad aankomen van eenen den 16^{den} des morgens van het alstoen geheel kalme Madrid vertrokken Engelschen koerier, welken te Brieviesca, aan de spits van ettelijke maiters, de priester Merino, aangehouden, en diens depeches, echter zonder ze te openen, besneufeld had. Zijnen rit niet over Vittoria knijpsleden voortzetten was de koerier den weg naar Bilbao ingeslagen, alwaar hij aangehouden en voor den Markies de Valdespina gehragt was, die ook zijne depeches, ongeopend, had onder het oog doen nemen. De Markies de Villafuentes voert het gezag te Burgos; de Generaal Castagnos beleert, voor de Koningin, Tolosa.

Een andere partikuliere brief van Bayonne meldt als stellig het met 4,000 man troepen binnenrukken van den Generaal Miranda te Ubal. Den 25sten moest de Generaal Saarsfield zich tot hem voegen.

De op Fransch grondgebied uitgewekene Kolonel Erazo, heeft de Citadel van St. Jean-Pied-de-Port tot verblijf, en zal naar Pau worden vervoerd. Iron en het Bruggenhoofd zijn door eene kompagnie Spaansche troepen bezet.

Een partikulieren brief uit het departement der Ooster-Pyreneeën, meldt, dat Katalonje bij voortdurend kalm, en er op de grenzen geen nieuws is.

— In de dagbladen van heden vindt men de volgende Proklamatie van Don Carlos.

« Hoe smartelijk was voor mijn hart het overlijden van mijnen welbeminden broeder! Te midden mijner droefheid en smart had ik ten minste de aangename overtuiging dat hij leefde, want zijn behoud was onschatbaar voor mij. Smeecken wij allen God, dat hij hem de deelgenoot doe worden van zijnen heiligen roem; zoo hij niet reeds de zaligheid dier eeuwige en gelukkige gewesten geniet.

« Ik sta niet naar den troon; ik ben er verre van verwijderd om met ijver vergankelijke goederen te bejagen, maar de godsdienst en de vervulling der fundamentele troonopvolging, en mijne bijzondere verplichting om de over-

jaarbare regten mijner zonen en van alle mijne beminde bloedverwanten te verdedigen, noopen mij de kroon van Spanje te ondersteunen en te beschermen, waarvan men mij door een onwettige sanctie heeft willen berooven, welke die wet geheel vernietigt, die eeuwige onwrikbaar en onschendbaar behoort te zijn.

« Sedert het noodlottige oogenblik van het overlijden mijns welbeminden Broeder, geloofde ik, dat de noodige schikkingen ten mijnen behoeve gemaakt zouden worden om mij te erkennen en uit te roepen; en heeft men tot nu als verrader kunnen beschouwen al wie zulke beproefd hadde, zullen diegenen thans verraders zijn, welke zich niet onder mijn vanen rangschikken. Voornamelijk zal ik als zoedanig beschouwen de Generaals, Gouverneurs en andere burgerlijke en militaire autoriteiten, welke hiervan onderrigt zullen zijn, wanneer de Goddelijke genade, zoo zij het noodig oordeelt, mij in den schoot van mijn bemind vaderland en aan het hoofd mijner getrouwe onderdanen, terugeroepen zal hebben. Vooral beveel ik eendragt, vrede en liefdadigheid aan. Ik kan het denkbeeld niet verdragen dat Spaansche Katholijken, welke mij hemijnen, doodslag, helesdigingen, diefstal of eenige andere uitsporigheid zouden plegen. De orde is de eerste behoefte der regtvaardigheid; zij is het loon der braven; de troost voor hinnen offeringen; zij is de straf der boozen en van hinnen goddeloozen aanhang, voor God en voor de wet, en alzo geschiedt hetgeen ik zoo dikwerf gewenscht heb.

« Abrantes, 1 October 1833.

« (get.) CARLOS ISIDRO DE BORBON. »

— Van Pampeluna wordt, dd. 16 dez., geschreven, dat de laatst van Bayonne vertrokken koerier, die den weg over Pampeluna had genomen om zich naar Madrid te begeben, te Tafalla is aangehouden, alwaar Karel V is geproclameerd. Met elken dag trok de Jongelingschap van Pampeluna uit, om zich tot de Karlisten te voegen. Laatstgemelden hebben, van Bourlada tot Bourquette, de karabiniërs ontwapend; te Pampeluna nam alles een ernstig aanzigt; de gemoeederen waren er in onrust en het garnizoen was er niet meer dan 2000 man sterk. Intusschen werden er ieder oogenblik troepen van Madrid verwacht, en men vroegde dat weldra de plaats door den opstand der omringende dorpen zoude afgesloten zijn.

De Hertog de San Carlos, die zich sedert eenige dagen alhier bevindt, staat op vertrek naar zijn regiment. De Kolonel Erazo, die zich voor Don Carlos had verklaard, is verplicht geweest naar Balcardas de wijk te nemen.

De koerier die jl. Vrijdag naar Madrid hier doorreed, werd bij zijn vertrek uit onze plaats door zes man kavalierie, gescorteerd. De koerier en zijn geleide werden door Carlistische henden aangehouden.

Twee honderd vijftig vrijwilligers van Roncevaux zijn gisteren in de richting naar Pampeluna uitgetrokken.

— Men zegt dat Don Francisco de Paula aan het hoofd van 5000 man uit Madrid getrokken is om de provincien tot rust te brengen.

ADVERTENTIËN.

(39908) De Exploiteur bij het Gerechtshof te Suriname, zal op Vrijdag den 20sten December 1833, des morgens negen uren, ter Kastelenije van gemeld Gerechtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het HUIS en ERF, aan de Oude Oranjetuin, L. B. N. 156; aankomende ADRIANA van FELMAN,

Paramaribo, 14 December 1833.

(47489) **TRANSPORTEN.**

Den 6^{den} December 1833. S. S. van CUMMINGS, aan GEORGE WADDINGHAM BRAND, van een Huis en Erf, aan de *Burenstraat*, L^a. D. N°. 668.

Idem. L. E. van SEIJLER, aan JUAO PEDRO TAFARES, van het Huis en Erf, aan de *Kromme Elleboogstraat*, L^a. B. N°. 102.

Den 9^{den}. ANNA FRANCINA LAMBERTINA DOESBURG, als universele Erfgename van FRANCINA van DOESBURG, aan haar zelve, van het Erf en Gebouwen, gelegen aan de *Heerenstraat*, L^a. A. N°. 20.

Den 10^{den}. M. A. KEIJSER, Vendu-meester, aan den Administrateur van Financien, voor het Gouvernement, van een Huis en Erf, aan de *Gravenstraat*, L^a. B. N°. 56.

Den 11^{den}. HANS SOLANDER, aan H. G. TANNEN, van een Huis en Erf, aan de *Graven- of Soldatenstraat*, L^a. D. N°. 550.

Idem. Exploiteur bij het Gerechtshof, aan J. DE JAGER Ez. qq. c. s., JEAN JACQUES PONCELET & ZOON, van de Plantaadje *Buijs en Vlijt* c. a.; aangekomen hebbende ANNA JULIEN, huisvrouw van JOHAN GOTFRIED CLEMEN.

Idem. Denzelven, aan Denzelven als veren, van de Plantaadje *Clemensburg*, benevens de Gronden van de verlatene Plantaadje *Saxen* c. a.; aangekomen hebbende ANNA JULIEN, huisvrouw van JOHAN GOTFRIED CLEMEN.

Paramaribo, 33 December 1833.

WENTHOLT,
Adj. Griffier.

(47452) Bij publieke inschrijving zal, voor rekening der Plantaadje *Bendstust*, worden aanbesteed de leverantie der navolgende Goederen, als van:

564 ellen *Wit Makka*.

376 ellen *Vriesch Bont*.

70 *Neger-Duffels*.

70 *Neger-Hoeden*.

6 dozijn zoogenaamde *Matrozen Messen*.

6 dozijn *Tonteldozen met Vuurslagen en Steenen*.

500 *Naainaalden*.

4 *Garen*.

De inschrijvings-biljetten, vergezeld van de noodige monsters, zullen ten huize van den ondergeteekende worden aangenomen tot Zaterdag den 21sten dezer, wanneer dezelve ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden, zullen worden geopend.

Paramaribo, 16 December 1833.

WENTHOLT,
c. s. Secr.

(45868) **BOTHE & FUCHS**

hebben ontvangen met de *Henriette*, Kapt. J. C. WILLEMS:

Nieuwe Boter, Aardappelen, Ajuin, Zoetemelksche en Komijne Kazon, Saucijssjes en Worst in vaatjes, gerookte Ossentongen, Hazen- en Paterstukken, gerookte ½ Zalmen in blik, Haring, Anchovis, Zuurkool, Doperwtien, Gort, Garst, groene Erwten, Capucijnders, gedroogde Appels en Peeren, Pruimen en Rozijnen, Augurken, Roode Wijn en Bier in oxhoofden, roode-, rijsche-, port- en champagne Wijn in kisten, opregte Madera Wijn in ½ pijpen, Seltserwater in heele en halve kruiken, Broodsuiker, Likeuren, witte en cognac Brandewijn, Jenever, patent-, raap-, Jijn- en zoete Olie, Azijn, Spijkers in soorten, Houweelen, Delfschoppen, Axen, dul- en geelbechte Houwers, Tonteldozen met staal en steen, Blik- en Koperwerk, Filtreerkoffijkannen,

Lubecker Rollen en Katoenbalendoek, Koffijzakken, Schermessen en Aanzet-riemen, Snuifdoozen, vriesch-, spaansch en keizer Groen, berlijnsch Blauw, Vermillioen, goud Glid, engelsche Whiting, Zwartsel, Geeloker, engelsch Bruin, gemalen Potlood, aangemaakt Witlood, geel Was, Raamkoord, Visschers Garen en geteerde Lijnen, Anker-touw, Schoenmakers Garen en Leer, rood en groen echt marokijnsch Leer, Dames Klakken, een assortiment engelsche Staande en Hang Lampen, Kandelaars, Nachtlampen, Huis- en Schot Lantaarnen, Schelttrekkers, Likeur- en Azijnstellen, Brillen, Tandestokers en Schuifiers, friseer-, haar- en kuif Kammetjes, Pomade, Reukzeep, Macassar Olie, Huile Antique, Eau de Cologne, Bijouterien en Quincallerien, Duitse Pijpen, Sigarenpenntjes, Goudsche Pijpen, Havana Sigaren, Tabak en Snuif, Potloden, Schrijfpennen, Onwels, Inkt-kokers, groot en klein Mediaan en Schrijf- en Postpapier, blanco Wissels en Boeken, gelinieerd Papier, Brieven-tasschen, Enkhuizer Almanakken voor 1834, gemaakte Rokken, witte en zwarte villen en zijden Mans en Jongens Hoeden, Dames en Meisjes dito, Mans Laarzen en Schoenen, Soldatenschoenen, Vrouwen en Kinderen dito, Mans-, Vrouwen- en Kinderen Kousen, garen Mans Kousen en Sokken, Lakens en Cassimier, wit en gekleurd Piqué, Satinet, bloedkoralen Echarpes en Snoeren, Colliers van paerlen, Callico's, Pélérines, witte en zwarte Kante Doeken en Voiles, blonde-, gaze- en zijde Doeken, gebloemde Tule, Franjes, Gingham, Shirlings, Batist Katoen, effen en gebloemd Neteldoek, Neiges en geborduurd tule Binnenwerk, gekleurde Doeken, zijden Foulards, zwarte zijden Dassen en Daskussens, Heeren en Dames Handschoenen, Bouquets, Knoopen en Corchetten, Navarinos, Indiennes, Katoenen Boordjes en Overhemdjes, diverse Linten, Ceinturen en Gespen, zwart Rollint en Lood-band, blonde Doeken en Kantten, Drap de Soie, Krip en Satijn in differente kleuren, wit Naagaren van N°. 3 tot 14, zwart Garen, wit Lint, Kleeremakers en Goudenooogen Naalden, Concordias, Vriesch Bont, Poolbont, Haarlemmer en Duitse Boekjesstrep, witte Cambrijs Doeken, batiste Doeken met geborduurde punten, Beddetijk, Piqué Dekens, linnen Zakdoeken, rood Chelas, Meubelchits, Tafel- en Pianokleedjes, gedrukte Cravatten, Bielsfeldsch, Onsnabr., Munsterlandsch-, Vlaamsch- en Huismans Linnen, Vlaamsch Bont, linnen en katoenen Servetgoed, damasten Tafellakens en Servetten, Flanel, Rouwkatoen, zwarte en witte zijden en zwarte saijetten Mans en Vrouwen Kousen, Wasdoek, blaauwe en paarse Siamois, Listados, Platlles Royales, bonte Doeken, wit-, rood- en blaauw Vlaggendoeck, zwart Alepine, Merinos en Bombazet, elegante Tapijten, trommels en wijdemondslesschen Banket en Bittergoed, Suikergoed, diverse Gelijen, Kaneel, Piemont en Anijszaad, Zadel en Hoofdstellen, fijne Scharen en Pennemessen, Tafelmessen met ebbenhouten hechten, een assortiment engelsch Glaswerk, Spiegels in vergulde lijsten, Korallen, Lucifers en Promethens, Smeerkaarsen, Steenkolen, Hoepels voor Suikervaten, Hollandsche Deelen, Steenen, Kalk en Cement, en veel andere Goederen meer.

(29912) **F. EIJSBREKER**

heeft per het Schip *Sophia Maria*, Kapt. G. L. RÖPERHOFF ontvangen, en biedt tot *civiele* prijzen te Koop:

Een assortiment DAMES GOEDEREN, als: Italiaansche en andere soorten Stroo Hoeden; Pluimen; Bloemen; Garnituur Linten voor Hoeden; Agreement-Stroo; witte en zwarte kante Doeken; dito Voiles; kante Kragen en gegaufreerde Boorden; Dames en Kinderen Mutsen;

gekleurde Schwals en dito Doekjes; kante Binnenwerk; Glace Handschoenen; geborduurde Zakdoeken; geborduurd Neteldoek; Baptist Katoen; breede Tulen; Neiges; gekleurde Zijde voor Kleedjes; gemaakte Boezelaars; Kousen; stoffe Schoenen; dito leeren; Jongens en Meisjes Schoenen; Zijde Toeren; Dames Kammen; alle soorten Koord; doosjes Eisergaren; Naalden; Pomade; Huile d'Avandel; Huile Antique en andere fijne Reukwaters; extra Reukzeep.

Spiegels; Engelsch Glas- en Aardewerk; extra fijn Poppengoed; uitmuntend fraai Kinderen Speelgoed; dito in doozen; Verfdoozen; gekleedde en ongekleedde Poppen in onderscheiden grootten; fijne Scharen en Pennemessen; Friseerkammen; doozen gekleurde Onwels; Snuifdoozen; WATTS's Chlorate Matches or Lucifers; extra fijne Duitse Porcelaine Pijpen; beste Rook-Tabak, en vele andere Goederen meer.

Woonachtig aan de *Waterkant*, in het huis, laatst bewoond door de Heeren GEBR. F. GELDER.

(47156) **Js. JONGENEEL**

heeft per de *Jonge Evert*, Kapt. KIERS, ontvangen en biedt te koop aan:

Zand-Aardappelen; Delftsche Boter; Zoetemelksche en Leidsche Kazen; dubbelde vaatjes beste Haring; Specerijen; Augurkjes in kelders en in stoopen; alle soorten van Likeuren uit de fabriek van FOCKINK; dubbelde pullen Raap-, Patent- en Lijn Olie; Wijn Azijn; Glas- en Aardewerk; beste Krul-Tabak; Mans Laarzen; extra fijne Mans- en Vrouwen Schoenen; Jongens- en Meisjes was leere en maroquine Schoentjes; gouden en zilveren Gallons; Visitekaartjes met effen-, vergulde- en rouwrandjes; different Kinder Speelgoed; Boek- en Prentgeschenken voor de Jeugd, als: *Fleurs de Poésie Français*; *Engelberts Schoonheden*; *het Leven van Frederik Hendrik en Maurits*; *Bloemenknopjes*, enz.

Nog voorradig: Roode en Madera Wijn; Jenever; cognac Brandewijn a f 12 de kelder; Seltserwater; Joosjes Theo in kistjes; Hollandsche Stroop; gedroogde Appelen en Peeren; Kanariezaad; Pijpen in manden, enz., enz.

(45868)

Berigt van Inteckening.

De Ondergeteekenden hebben de Eer, het geëerde Publiek dezer Kolonie te verwittigen, dat zij voornemens zijn met p. Januarij 1834, uit te geven, eene geheel NIEUWE COURANT, onder den titel van:

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT

EN

LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Dit Blad zal gedrukt worden op *velin* papier, en bijaldien het getal der III. Inteekenaren eenigzins toereikend zal zijn, op een geheel vel worden uitgegeven, en alzoo het model der *Nieuwe Amsterdamsche Courant*, terwijl de jaarlijksche contributie daardoor niet zal bezwaard worden, maar men, tot en met ultimo dezer, voor den gewonen prijs zal inteekenen.

Heeren Plantaadje-bewoners genegen zijnde op bovengemeld Blad in te teekenen, gelieve daarvan, per schriftelijk biljet, kennis te geven aan de ondergeteekenden.

Paramaribo, 17 December 1833.

FUCHS & COMP.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Den 9^{den}, het Schip *Suriname*, Kapt. W. H. BAKKER, naar Amsterdam; lading: 312 vaten Spiker; 46 balen heele- en 6 dito gebr. Koffij; 40 balen Schoone Katoen en 14 stukken vierkant Hout.

Ter Drukkerij van de ERVEN G. J. FUCHS.